

Številka: 02-0220/2018-12

Ljubljana, 12. 10. 2018

MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Minister Samo Fakin

Štefanova ulica 5

1000 Ljubljana

ZADEVA: Javni poziv ministru za zdravje Samu Fakinu naj že v letu 2018 izda Pravilnik o poklicnih boleznih

Predsedstvo Zveze svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) je na svoji 12. seji, dne 8. 10. 2018, pozvalo Sama Fakina, ministra pristojnega za zdravje, naj po posvetovanju s socialnimi partnerji v Ekonomsko-socialnem svetu najkasneje do 31. 12. 2018, v skladu z 68. členom Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2), izda predpis, s katerim bodo določene poklicne bolezni in dela, na katerih se pojavljajo te bolezni, pogoje, ob katerih se štejejo za poklicne bolezni, in postopek njihovega ugotavljanja, potrjevanja in prijavljanja.

UTEMELJITEV:

1. Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2, UL RS 96/2012, 39/2013, 102/2015, 23/2017, 40/2017, 65/2017) v 68. členu določa, da minister, pristojen za zdravje, določi poklicne bolezni in dela, na katerih se pojavljajo te bolezni, pogoje, ob katerih se štejejo za poklicne bolezni, in postopek ugotavljanja, potrjevanja in prijavljanja poklicnih bolezni. V 424. členu pa določa, da mora minister izdati ta predpis v roku 12 mesecev od uveljavitve ZPIZ-2 oziroma najkasneje do 1. 1. 2014.

Na ta predpis se v skladu z ZPIZ-2 ne nanaša le izvajanje obveznega invalidskega zavarovanja ampak tudi obveznega zdravstvenega zavarovanja za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni v skladu z Zakonom o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ, UL RS 9/1992). Brez tega predpisa tudi ni mogoče izvajati preprečitve v skladu z Zakonom o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1, UL RS 43/2011).

2. Ekonomsko-socialni svet (ESS) je na izredni seji 20. 10. 2018 sklenil, da se Delovna skupina za pripravo Pravilnika o poklicnih boleznih, ki je od leta 2016 delovala v okviru Ministrstva za zdravje, v skladu s poslovníkom ESS v roku treh dni dopolni s predstavniki ESS in preoblikuje v njegov Strokovni odbor za državno ureditev in javne zadeve za obravnavo osnutka Pravilnika o poklicnih boleznih. Odboru je predsedovala gospa Mojca Gobec, generalna direktorica Direktorata za javno zdravje na Ministrstvu za zdravje.

Sestal se je 18. 12. 2017 in 21. 2. 2018. Predlog pravilnika je ministrstvo kljub preostalim pripombam socialnih partnerjev zaradi konca mandata takratne vlade sklenilo posredovati v javno razpravo. Cilj je bil objava v Uradnem listu RS maja 2018.

3. Predlog pravilnika je bil v javni razpravi od 5. do 20. 4. 2018 na e-Demokracija (<https://e-uprava.gov.si/drzava-in-druzba/e-demokracija/predlogi-predpisov/predlog-predpisa.html?id=9338>). Istočasno je bil posredovan tudi v vladno medresorsko usklajevanje. Socialni partnerji v ESS uradno nismo bili obveščeni, zakaj do njegove objave ni prišlo, neuradno pa nas je takratna ministrica za zdravje Milojka Kolar Celarc obvestila, da je vladna Služba za zakonodajo ocenila, da za nekatera določila v predlogu pravilnika manjka ustrezna pravna podlaga v zakonu.
4. Predsedstvo ZSSS ugotavlja, da zaradi neobstoječega predpisa, ki bi na podlagi 68. člena ZPIZ-2 od 1. 1. 2014 dalje določal postopek ugotavljanja, potrjevanja in prijavljanja poklicnih bolezni, poklicno oboleli delavci ne morejo uveljaviti pravic na podlagi svoje poklicne bolezni, za katere so obvezno zdravstveno in invalidsko zavarovani za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni. Še huje: poklicno oboleli delavci zaradi istega vzroka svojih pravic niso mogli uveljaviti od osamosvojitve Slovenije dalje, čeprav jim jih je načeloma zagotavljala zakonodaja na področju obveznega zdravstvenega in pokojninsko-invalidskega zavarovanja. Prav tako pa je zaradi neobstoječega predpisa oteženo preprečevanje poklicnih bolezni v skladu z ZVZD-1 in Resolucijo o nacionalnem programu varnosti in zdravja pri delu 2018–2027 (ReNPVZD18–27, UL RS 23/2018).
5. ZSSS je k sprejemu manjkajočega predpisa pozivala vse ministre za delo in zdravje od leta 1991 dalje, vendar jim že celih 28 let vedno znova za njegov sprejem zmanjka časa pred iztekom svojega mandata! Predsedstvo ZSSS zato pričakuje, da bo sprejem Pravilnika o poklicnih boleznih že v letu 2018 prioriteta tokratnega pristojnega ministra.

Lučka Böhm
Izvršna sekretarka ZSSS l.r.
za varnost in zdravje pri delu

Lidija Jerkič, univ. dipl. prav.
Predsednica ZSSS

Poslano na e-naslov: gp.mz@gov.si